

DATOS IDENTIFICATIVOS

A linguaxe corporal

Materia	A linguaxe corporal			
Código	P02G110V01928			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	García Ordóñez, Enrique			
Profesorado	García Ordóñez, Enrique			
Correo-e	kikewp@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia o alumnado coñecerá as posibilidades expresivas do corpo e da linguaxe, adquirindo e *vivenciando competencias que lle van a permitir favorecer o correcto desenvolvemento da expresión corporal no alumnado de ensino primario.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C58	Promover a sensibilidade relativa á expresión plástica e á creación artística.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións

D9	Traballo en equipo
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Saber utilizar o xogo como principal recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos e na linguaxe corporal.	A2 A4	B1 B2 B10	C57 C58	D1 D8 D16 D17
2. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades *motrices mediante o corpo.	A1 A3 A5	B4 B8 B12		D1 D15
3. Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento da realidade social.	A2 A3	B4 B11 B12		D1 D14 D15 D16 D17 D18
4. Potenciar o uso da linguaxe corporal para conseguir unha mellor expresión, respectar o traballo propio e desenvolver habilidades sociais.	A1 A2 A5	B2 B4 B11 B12		D1 D7 D14 D15 D21
5. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades *motrices.	A2 A4	B1 B8 B11 B12		D1 D2 D6 D9 D15 D16 D19
6. Ser capaz de deseñar actividades de aprendizaxe de novas formas de expresión.	A1 A3	B1 B4 B8 B11		D14 D15

Contidos

Tema	
Bloque 1. Principios básicos da linguaxe corporal en Educación Infantil. Linguaxe corporal e estilos docentes en Ed. Infantil.	Tema 1. Principios básicos da linguaxe corporal. Tema 2. Linguaxe corporal e estilos docentes
Bloque 2. A linguaxe corporal medio de representación, expresión e comunicación en Educación Infantil. O código non verbal na infancia.	Tema 3. Linguaxe corporal medio de representación, expresión e comunicación. Tema 4. O código non verbal na infancia
Bloque 3. Do xogo simbólico ao xogo dramático. A creatividade	Tema 5. Do xogo simbólico ao xogo dramático. Tema 6. A creatividade
Bloque 4. Principios *metodolóxico-didácticos para a aplicación de técnicas artístico-expresivas en educación infantil: a danza creativa e tradicional, o teatro de sombras, a pantomima e a *dramatización.	Tema 7. Principios metodolóxico-didácticos da danza creativa e tradicional. Tema 8. Principios metodolóxico-didácticos do teatro de sombras. Tema 9. Principios metodolóxico-didácticos da pantomima. Tema 10. Principios metodolóxico-didácticos da dramatización.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	17.5	50	67.5
Prácticas de laboratorio	30	22.5	52.5
Debate	5	2.5	7.5
Traballo tutelado	0	22.5	22.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	O profesor exporá os contidos da materia, aclarando conceptos, clasificacións, técnicas de aplicación, fundamentos, etc.
Prácticas de laboratorio	Prácticas que formarán parte do traballo da materia, e que serán desenvolvidas polos alumnos e avaliadas in situ polo profesor e alumnos, tentando conseguir as aprendizaxes oportunas.
Debate	Espazo na aula onde se debaterán temas buscando información relacionada coa materia.
Traballo tutelado	O alumnado realizará en traballo supervisado polo profesor, sobre o cal desenvolverá un a sesión presencial.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Farase seguimento na propia aula da evolución das aprendizaxes do alumnado.
Lección maxistral	Serán levadas a cabo polo profesor nas aulas teóricas
Debate	Farase seguimento na propia aula da evolución das aprendizaxes e posta en práctica dos coñecementos
Traballo tutelado	Farase seguimento nas titorías e mediante a plataforma en liña

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Exame tipo test e/ou pregunta curta	40	A1	B1	C57	D17
			A2	B2	C58	
			A3	B4		
			A4	B8		
			A5	B10		
Prácticas de laboratorio	Avaliarase o traballo entregado pola/o estudante sobre os exercicios propostos. Valorarase a calidade, a coherencia, os aspectos formais, etc. Este apartado formará parte da avaliación dependendo da marcha do curso, podendo chegar a valer até un 10% da nota final, o que faría que o exame valesse un 40% si o/a docente decide aplicar este criterio de avaliación.	30		B11		
				B12		
			A1	B1	C57	D1
			A2	B2	C58	D2
			A3	B4		D6
	Participación activa nas clases prácticas avaliada mediante unha ficha de control (10%)		A4	B8		D7
			A5	B10		D8
				B11		D9
				B12		D14
						D15
Debate	Participación activa en clase	10				D16
						D17
						D18
						D19
						D21
Traballo tutelado	Traballo escrito	20	A2	B8		
			A3	B11		
			A4			
			A5			
			A1	B1		D1
			A2	B10		D2
			A3			
			A4			
			A5			

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia en primeira convocatoria e de forma continuada, o alumnado deberá superar a parte práctica (50%) tal e como se describe no apartado de probas (traballos presenciais e prácticas de laboratorio). Tamén se realizará un exame da parte teórica (50% o día oficial do exame. Imprescindible superar as dúas partes, teórica e práctica, para aprobar a materia.

Na resolución de problemas e/ou exercicios:

Avaliarase o traballo entregado polo alumno sobre os exercicios propostos. Valorarase a calidade, a coherencia, os aspectos formais, etc. Este apartado formará parte da avaliación en función do progreso da materia, podendo supoñer ata un 10% da

nota final.

Quen non cumpra os requisitos da práctica de forma continuada, pasará a realizar a avaliación global, consistente en:

a) exame da parte teórica da materia: 5 puntos

b) exame da parte práctica da materia: 5 puntos

Imprescindible superar os dous apartados a) e b) para aprobar a materia

Data do exame: Consulta (<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>) no menú "Data do exame"

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Nista-Piccolo, V., **Movimiento y Expresión Corporal.**, NARCEA, 2015

Ortiz, M., **Comunicación y Lenguaje Corporal. Bases y fundamentos aplicados al ámbito educativo.**, PROYECTO SUR, 2000

VVAA, **La Educación Psicomotriz (3-8 años). Cuerpo, Movimiento, Percepción, Afectividad: Una propuesta teórico-práctica.**, GRAO, 2007

Bibliografía Complementaria

Cebreiros, J., **Olvida tu Lenguaje Corporal. Una nueva forma de entender la comunicación.**, PLATAFORMA EDITORIAL, 2015

Fajardo, L. & Moya, C., **Fundamentos Neuropsicológicos del Lenguaje**, EDICIONES UNIVERSIDAD DE SALAMANCA, 1999

Ortiz, M., **Expresión Corporal. Una propuesta didáctica para el profesorado de Educación Física**, GRUPO EDITORIAL UNIVERSITARIO, 2002

Pat, O., **Psicoterapia Sensoriomotriz**, DESCLEE DE BROUWER, 2016

Pons, C., **Comunicación no verbal**, KAIROS, 2015

Ruíz de Velasco, A., & Abad, J., **El Juego Simbólico**, GRAO, 2011

Sainz De Vicuña, P., **Educación en el aula de 2 años: Una propuesta Metodológica**, GRAO, 2010

Velázquez, E., **Afecto y Lenguaje. La construcción del sujeto**, EDICIONES UAB, 2014

VVAA, **Movimiento y Lenguajes. De la experiencia sensorio-perceptiva a la conciencia y el pensamiento.**, GRAO, 2017

VVAA, **Comportamiento no verbal. Más allá de la comunicación y el lenguaje**, EDICIONES PIRAMIDE, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

A educación física como medio de interdisciplinaridade/P02G120V01941

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Actividade física e diversidade na escola/P02G120V01945

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación física e a súa didáctica na educación primaria/P02G120V01601